

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Συστήματα Έγκαιρης Προειδοποίησης για την Ασφάλεια Κατοικιών

Συγγραφέας: Ινστιτούτο Ανάπτυξης Επιχειρηματικότητας / Συνεργασία Έργου VETREADY

Αριθμός έργου: 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

Co-funded by
the European Union

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι, ωστόσο, μόνο του/των συγγραφέα/ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Servicio Español para la Internacionalización de la Educación (SEPIE). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η χορηγούσα αρχή φέρουν ευθύνη γι' αυτές.

Στόχος της Εκπαιδευτικής Ενότητας

Γενικός στόχος: Κύριος στόχος αυτής της εκπαιδευτικής ενότητας είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την ιδέα, τις δυνατότητες και τις χρήσεις των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης (ΣΕΠ) σε οικιστικά περιβάλλοντα. Μέσω έγκαιρων ειδοποιήσεων και προληπτικών μέτρων, στοχεύει στην αύξηση της ετοιμότητας, στην αύξηση της γνώσης σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους και στην ενίσχυση της ικανότητας των ανθρώπων και των κοινοτήτων να αντιδρούν με επιτυχία σε κρίσεις.

Διάρκεια της εκπαιδευτικής ενότητας: 2,6 ακαδημαϊκές ώρες

Μέθοδος αξιολόγησης: Κουίζ πολλαπλής επιλογής μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής ενότητας

Ομάδες-στόχοι: Εκπαιδευόμενοι ΕΕΚ, εκπαιδευόμενοι Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης, εκπαιδευόμενοι της διασποράς, εκπαιδευτές ΕΕΚ και Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης και Εκπαίδευσης

Αναγνώριση για τους μαθητές:

Πιστοποιητικό Ολοκλήρωσης (πρόγραμμα μη τυπικής κατάρτισης)

Αναγνώριση για Εκπαιδευτικούς:

Πιστοποιητικό Ανάπτυξης Επαγγελματικής Ικανότητας

Στοχευμένη εγκάρσια δεξιότητα ESCO στην κατηγορία: T2.3 – Αντιμετώπιση προβλημάτων: Η ικανότητα εντοπισμού και αξιολόγησης ζητημάτων που προκύπτουν από πιθανούς κινδύνους, ανάλυσης διαθέσιμων πληροφοριών και λήψης αποφάσεων για αποτελεσματικές λύσεις υπό πίεση.

Μαθησιακά Αποτελέσματα της Εκπαιδευτικής Ενότητας

Γνώση

1. Αναγνωρίστε τα βασικά στοιχεία και τις λειτουργίες των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης σε οικιακά περιβάλλοντα, συμπεριλαμβανομένων των συναγερμών, των ανιχνευτών και των εφαρμογών ψηφιακής ειδοποίησης.
2. Κατανοήστε πώς οι έγκαιρες και ακριβείς έγκαιρες προειδοποιήσεις συμβάλλουν στην ασφάλεια των νοικοκυριών και προσδιορίστε τις κατάλληλες αντιδράσεις σε διαφορετικούς τύπους ειδοποιήσεων κινδύνου.
3. Αναγνωρίστε τη σημασία της προσωπικής ετοιμότητας και της συνεργασίας της κοινότητας στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών.

Δεξιότητες

- Εντοπισμός και ανάλυση προβλημάτων που ενδέχεται να προκύψουν στη λειτουργία ή την κατανόηση των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης.
- Προτείνετε πρακτικές και έγκαιρες λύσεις για την αντιμετώπιση ψευδών συναγερμών ή ασαφών οδηγιών ασφαλείας.
- Συνεργαστείτε με άλλους για να ξεπεράσετε τα εμπόδια κατά τη διάρκεια των ειδοποιήσεων έκτακτης ανάγκης και να διασφαλίσετε την αποτελεσματική ανταπόκριση των νοικοκυριών.

Αυτές οι δεξιότητες σχετίζονται άμεσα με τις εγκάρσιες δεξιότητες **ESCO T2.3 – Αντιμετώπιση προβλημάτων:**

- Εντοπίστε και αναλύστε τις προκλήσεις που προκύπτουν από καταστάσεις έγκαιρης προειδοποίησης.
- Αξιολογήστε την αξιοπιστία και τον επείγον χαρακτήρα των προειδοποιητικών σημάτων πριν από τη λήψη μέτρων.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή πρακτικών λύσεων για τη μείωση των κινδύνων σε οικιστικά περιβάλλοντα.

Co-funded by
the European Union

Εισαγωγή: Τι είναι τα Συστήματα Έγκαιρης Προειδοποίησης για την Ασφάλεια Κατοικιών;

Ένα Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης (ΣΕΠ) είναι ένας συνδυασμός εργαλείων, τεχνολογιών και διαδικασιών που βοηθούν στον εντοπισμό κινδύνων, στην παρακολούθηση των κινδύνων και στην αποστολή ειδοποιήσεων σε άτομα πριν από την εμφάνιση έκτακτης ανάγκης. Σε οικιστικά περιβάλλοντα, το ΣΕΠ περιλαμβάνει:

- Ανιχνευτές και συναγερμοί (πυρκαγιάς, καπνού, αερίου, πλημμύρας).
- Κανάλια επικοινωνίας (σειρήνες, ειδοποιήσεις κειμένου, εφαρμογές για κινητά).
- Μέτρα ετοιμότητας (οικογενειακά σχέδια, ασκήσεις, εξοπλισμός ασφαλείας).

Αυτά τα συστήματα έχουν σχεδιαστεί για να σώζουν ζωές δίνοντας στους ανθρώπους χρόνο να δράσουν.

Βασικές Έννοιες και Ορολογία

- **Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης (EWS):** Ένα σύνολο εργαλείων που ανιχνεύει κινδύνους και εκδίδει ειδοποιήσεις.
- **Λάθος συναγερμός:** Μια προειδοποίηση που εκδίδεται χωρίς πραγματική απειλή.
- **Ετοιμότητα:** Μέτρα που λαμβάνονται εκ των προτέρων για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.
- **Επίγνωση Κινδύνου:** Κατανόηση πιθανών απειλών που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τα νοικοκυριά.
- **Συνεργασία Κοινότητας:** Κοινή ευθύνη και δράση για τη συλλογική ασφάλεια.

Κατανόηση της Σημασίας

- Σύμφωνα με τον **Μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας της ΕΕ (2023)**, τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης είναι από τα πιο αποτελεσματικά μέτρα για τη μείωση των επιπτώσεων των καταστροφών.
- Η **Eurostat (2022)** αναφέρει ότι οι καταστροφές που σχετίζονται με το κλίμα προκαλούν ζημιές δισεκατομμυρίων σε όλη την Ευρώπη κάθε χρόνο, με τα νοικοκυριά να είναι οι πιο ευάλωτες μονάδες.
- Μελέτες από το **UNDRR (Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τη Μείωση του Κινδύνου Καταστροφών)** δείχνουν ότι οι έγκαιρες προειδοποιήσεις μπορούν να μειώσουν τα ποσοστά θνησιμότητας από καταστροφές έως και 60%.
- Η έγκαιρη προειδοποίηση συμβάλλει άμεσα στις προτεραιότητες της ΕΕ, όπως η ανθεκτικότητα σε **καταστροφές**, η **προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή** και η **Πράσινη Συμφωνία**.

Γιατί είναι σημαντική αυτή η εκπαιδευτική ενότητα

Είτε ζείτε σε μια κοινή κατοικία, σε μια μονοκατοικία ή σε ένα διαμέρισμα, οι καταστροφές μπορεί να συμβούν ανά πάσα στιγμή.

- **Για μαθητές:** Εσείς και η οικογένειά σας προστατεύεστε όταν κατανοείτε και ανταποκρίνεστε σε προειδοποιήσεις.
- **Για εκπαιδευτικούς:** Η συμπερίληψη αυτών των πληροφοριών στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (CVET) και την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (VET) προάγει μια κουλτούρα ετοιμότητας και ασφάλειας.
- **Για τις κοινότητες της διασποράς:** Η ασφάλεια και η ένταξη διασφαλίζονται με την επίγνωση των συστημάτων προειδοποίησης στη χώρα υποδοχής.

Η ετοιμότητα ξεκινά από το σπίτι. Η γνώση του σχεδίου εκκένωσης, η αναγνώριση του ήχου ενός συναγερμού ή η κατανόηση μιας ειδοποίησης μέσω γραπτού μηνύματος μπορεί να κάνει τη διαφορά μεταξύ κινδύνου και ασφάλειας.

Φυσικές Καταστροφές στο Πλαίσιο της Ασφάλειας στις Κατοικίες

- **Σεισμοί:** Οι ειδοποιήσεις μέσω κινητού, οι αισθητήρες κτιρίων και οι ασκήσεις κοινής ωφέλειας παρέχουν πολύτιμα δευτερόλεπτα για αντίδραση.
- **Πλημμύρες (παραποτάμιες, παράκτιες, ξαφνικές):** Οι μετρητές πλημμυρών, οι σειρήνες και οι ειδοποιήσεις του Συστήματος Ευαισθητοποίησης για τις Πλημμύρες της ΕΕ (EFAS) προειδοποιούν τις κοινότητες εκ των προτέρων.
- **Δασικές πυρκαγιές / πυρκαγιές:** Οι ανιχνευτές καπνού, η δορυφορική παρακολούθηση και τα περιφερειακά δίκτυα σειρήνων βοηθούν στην ενεργοποίηση της εκκένωσης.
- **Καταιγίδες, τυφώνες, ανεμοστρόβιλοι:** Οι προειδοποιήσεις ραντάρ καιρού και οι μετεωρολογικές υπηρεσίες παρέχουν έγκαιρες πληροφορίες.

Φυσικές Καταστροφές στο Πλαίσιο της Ασφάλειας στις Κατοικίες

- **Καύσωνες / ξηρασίες:** Οι ειδοποιήσεις push μέσω κινητού και οι συμβουλές δημόσιας υγείας μειώνουν τους κινδύνους για την υγεία.
- **Ακραίο κρύο / χιόνι:** Οι έγκαιρες συμβουλές βοηθούν στην πρόληψη βλαβών στη θέρμανση των νοικοκυριών και ζημιών από παγετό.
- **Κατολισθήσεις:** Οι τοπικοί αισθητήρες παρακολούθησης και οι σειρήνες της κοινότητας παρέχουν γρήγορες ειδοποιήσεις.
- **Ηφαιστειακή δραστηριότητα:** Η σεισμική παρακολούθηση και οι ειδοποιήσεις εκκένωσης καθοδηγούν σε ασφαλείς αντιδράσεις.

Σεισμοί

Δευτερόλεπτα μπορούν να σώσουν ζωές. Η αναγνώριση μιας προειδοποίησης για σεισμό είναι το πρώτο βήμα για την επιβίωση.

Συστήματα Έγκαιρης Προειδοποίησης για Σεισμούς

- οΟι σεισμικοί αισθητήρες ανιχνεύουν την δόνηση του εδάφους πριν αυτή φτάσει σε κατοικημένες περιοχές.
- οΟι ειδοποιήσεις και οι σειρήνες σε κινητά προειδοποιούν τα νοικοκυριά με χρόνο παράδοσης δευτερολέπτων έως λεπτών.
- οΟι ασκήσεις και η εκπαίδευση βελτιώνουν την ταχύτητα απόκρισης.

Τι να κάνετε

- οΠέτα, Σκεπάσου και Κράτα γερά αμέσως.
- οΑπομακρυνθείτε από παράθυρα, βαριά αντικείμενα ή ασταθή έπιπλα.
- οΑκολουθήστε τις οδηγίες εκκένωσης μόλις σταματήσει η δόνηση.

Τι δεν πρέπει να κάνετε

- οΜην χρησιμοποιείτε ανελκυστήρες.
- οΜην τρέχετε έξω κατά τη διάρκεια της δόνησης, καθώς η πτώση συντριμμίων αποτελεί κύρια αιτία τραυματισμών.
- οΜην αγνοείτε τις επίσημες ειδοποιήσεις νομίζοντας ότι «είναι απλώς μια άσκηση».

Σχήμα 1: Σεισμοί
από Canva (Δωρεάν Στοιχείο)

Σεισμοί - Πώς να αναγνωρίζετε τις προειδοποιήσεις;

Ειδοποιήσεις για κινητά: Τα τηλέφωνα εκπέμπουν έναν διαπεραστικό, μοναδικό ήχο (διαφορετικό από τις τυπικές ειδοποιήσεις), σε συνδυασμό με δόνηση και ένα αναδυόμενο μήνυμα. Ορισμένα συστήματα εμφανίζουν μια αντίστροφη μέτρηση δευτερολέπτων πριν από την δόνηση.

Σειρήνες: Οι αστικές σειρήνες παράγουν έναν συνεχή ήχο θρήνου που ανεβαίνει και κατεβαίνει σε τόνο. Αυτός μπορεί να διαρκέσει 30-60 δευτερόλεπτα και έχει σχεδιαστεί για να ακούγεται τόσο σε εσωτερικούς όσο και σε εξωτερικούς χώρους.

Διακοπές μετάδοσης: Τα τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά προγράμματα διακόπτονται ξαφνικά και αντικαθίστανται από μια μονότονη φωνή ή ένα αναβοσβήσιμο πανό με την ένδειξη «Προειδοποίηση για σεισμό - Καλυφθείτε αμέσως».

Έξυπνες συσκευές: Ορισμένα συστήματα smartphone (π.χ. Android EEW, ShakeAlert) εμφανίζουν αυτόματα το μήνυμα «Εντοπίστηκε σεισμός – Πέτα, Κάλυψε, Κράτα το χέρι σου».

Ασκήσεις Κοινότητας: Οι προειδοποιήσεις εξάσκησης ανακοινώνονται συχνά σε συγκεκριμένες περιόδους του έτους. Αυτές ακούγονται πανομοιότυπες με τις πραγματικές ειδοποιήσεις, ώστε οι κάτοικοι να μαθαίνουν να τις αναγνωρίζουν αμέσως.

Πλημμύρες

Το νερό ανεβαίνει αθόρυβα, αλλά οι έγκαιρες προειδοποιήσεις μιλούν δυνατά. Ακούστε πριν είναι πολύ αργά!

Συστήματα Έγκαιρης Προειδοποίησης για Πλημμύρες

- ο Οι μετρητές ποταμών και η παρακολούθηση βροχοπτώσεων προβλέπουν την άνοδο της στάθμης του νερού.
- ο Το Σύστημα Ευαισθητοποίησης για τις Πλημμύρες της ΕΕ (EFAS) εκδίδει έγκαιρες ειδοποιήσεις για τις πλημμύρες.
- ο SMS και σειρήνες προειδοποιούν τους κατοίκους σε απειλούμενες ζώνες.

Τι να κάνετε

- ο Μετακινηθείτε αμέσως σε υψηλότερο σημείο μόλις λάβετε μια ειδοποίηση.
- ο Ετοιμάστε μια τσάντα έκτακτης ανάγκης με τα απαραίτητα.
- ο Ακολουθήστε τις διαδρομές εκκένωσης που παρέχονται από τις τοπικές αρχές.

Τι δεν πρέπει να κάνετε

- ο Μην επιχειρήσετε να περπατήσετε ή να οδηγήσετε μέσα από τα νερά της πλημμύρας.
- ο Μην υποτιμάτε τις προειδοποιήσεις για «ξαφνικές πλημμύρες». Μπορούν να αναπτυχθούν μέσα σε λίγα λεπτά.
- ο Μην καθυστερείτε την εκκένωση μόλις εκδοθούν επίσημες εντολές.

Σχήμα 2: Πλημμύρες
από Canva (Δωρεάν Στοιχείο)

Πλημμύρες - Πώς να αναγνωρίζετε τις προειδοποιήσεις;

Ειδοποιήσεις SMS / Push: Συνήθως περιέχουν επίπεδα με χρωματική κωδικοποίηση (Κίτρινο – Επίγνωση, Πορτοκαλί – Να είστε προετοιμασμένοι, Κόκκινο – Άμεση Δράση) με σαφή δεδομένα τοποθεσίας (π.χ., «Ειδοποίηση πλημμύρας για [περιοχή], εκκένωση σε [ασφαλή ζώνη]»).

Σειρήνες: Ένα παρατεταμένο, συνεχές κύμα συχνά σηματοδοτεί εκκένωση. Ορισμένες χώρες (όπως η Ολλανδία) έχουν μηνιαίες δοκιμαστικές σειρήνες, ώστε οι άνθρωποι να κατανοούν τη διαφορά.

Εφαρμογές καιρού: Πολλές χρησιμοποιούν εικονίδια (κύματα νερού) με πανό «Προειδοποίηση για σοβαρές πλημμύρες». Οι διαδραστικοί χάρτες δείχνουν την άνοδο του νερού σε πραγματικό χρόνο.

Δημόσιες Ανακοινώσεις: Οχήματα με μεγάφωνα ή στατικά δημοτικά συστήματα PA που εκπέμπουν: «Προσοχή: Μετακινηθείτε αμέσως σε υψηλότερο σημείο».

Οπτικά σημάδια: Υπερχείλιση ποταμών, ασυνήθιστα γρήγορη αποστράγγιση ή ξαφνική δυνατή βροχή μετά από ξηρασία — ενδείξεις που επιβεβαιώνουν τις επίσημες προειδοποιήσεις.

Δασικές πυρκαγιές / Πυρκαγιές

Ο καπνός στον ορίζοντα μπορεί να σημαίνει κίνδυνο στην πόρτα σας! Δράστε γρήγορα όταν χτυπήσει ο συναγερμός

Συστήματα Έγκαιρης Προειδοποίησης για Πλημμύρες

- ο Η δορυφορική παρακολούθηση ανιχνεύει μοτίβα θερμότητας και καπνού.
- ο Ανιχνευτές καπνού σε κατοικημένες περιοχές.
- ο Περιφερειακές σειρήνες και ειδοποιήσεις για κινητά για την εντολή

Τι να κάνετε

- ο Εκκενώστε αμέσως μόλις σας δοθεί η οδηγία.
- ο Κρατήστε τις πόρτες και τα παράθυρα κλειστά μέχρι να φύγετε με ασφάλεια.
- ο Προετοιμάστε ένα πυρίμαχο κιτ έκτακτης ανάγκης.

Τι δεν πρέπει να κάνετε

- ο Μην μένετε πίσω για να προστατεύσετε την περιουσία σας.
- ο Μην μπλοκάρτε τις διαδρομές εκκένωσης.
- ο Μην αγνοείτε τον καπνό ή τις μικρές φλόγες που βρίσκονται κοντά.

Σχήμα 3: Δασικές πυρκαγιές
από Canva (Δωρεάν Στοιχείο)

Δασικές Πυρκαγιές / Πυρκαγιές - Πώς να Αναγνωρίζετε τις Προειδοποιήσεις;

Ειδοποιήσεις σε κινητά: Επείγοντα SMS που ξεκινούν με «Ειδοποίηση έκτακτης ανάγκης / Εντολή εκκένωσης» με κεφαλαία γράμματα. Συχνά περιλαμβάνουν χάρτες ζώνης εκκένωσης.

Περιφερειακές Σειρήνες: Διακριτικοί διαλείποντες ήχοι ή συνεχείς ήχοι που υποδεικνύουν υποχρεωτική εκκένωση. Το μοτίβο διδάσκεται σε ασκήσεις στην κοινότητα.

Τοπικά μέσα ενημέρωσης: Ραδιοφωνικά ή τηλεοπτικά μηνύματα έκτακτης ανάγκης με κυλιόμενο κόκκινο κείμενο και χάρτες που δείχνουν την κατεύθυνση της πυρκαγιάς.

Περιβαλλοντικά σημάδια: Ξαφνική μυρωδιά καμένου, στάχτη που πέφτει στα αυτοκίνητα ή τα μπαλκόνια, σκούρος πορτοκαλί ή γκρίζος ουρανός — φυσικά σημάδια που εμφανίζονται συχνά ώρες πριν από τις επίσημες ειδοποιήσεις εκκένωσης.

Κοινωνικά Δίκτυα (Επίσημα): Οι επαληθευμένοι λογαριασμοί της πυροσβεστικής υπηρεσίας δημοσιεύουν ενημερώσεις σε πραγματικό χρόνο, συχνά πιο γρήγορα από την τηλεόραση. Οι επίσημες αναρτήσεις συνήθως περιέχουν χάρτες, αριθμούς τηλεφωνικής γραμμής βοήθειας και hashtag όπως #WildfireAlert.

Καταιγίδες, Τυφώνες, Ανεμοστρόβιλοι

Η καταιγίδα μπορεί να βρυχάται, αλλά η προετοιμασία φέρνει ηρεμία!

Συστήματα Έγκαιρης Προειδοποίησης για Πλημμύρες

- ο Οι μετεωρολογικές υπηρεσίες παρακολουθούν τα έντονα καιρικά φαινόμενα και εκδίδουν προειδοποιήσεις.
 - ο Οι προβλέψεις που βασίζονται σε ραντάρ προειδοποιούν ημέρες νωρίτερα.
- Σειρήνες ή ειδοποιήσεις push σε κινητά για ανεμοστρόβιλους και τυφώνες.

Τι να κάνετε

- ο Ασφαλίστε χαλαρά αντικείμενα εξωτερικού χώρου.
- ο Μείνετε σε εσωτερικούς χώρους, μακριά από παράθυρα.
- ο Χρησιμοποιήστε τα καθορισμένα καταφύγια, εάν σας δοθούν οδηγίες.

Τι δεν πρέπει να κάνετε

- ο Μην βγαίνετε έξω για να «παρακολουθήσετε την καταιγίδα».
- ο Μην αγνοείτε τις εντολές εκκένωσης λόγω τυφώνα.
- ο Μην διαδίδετε μη επαληθευμένες πληροφορίες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Σχήμα 4: Προειδοποιητικό σήμα για ανεμοστρόβιλο από Canva (Δωρεάν Στοιχείο)

Καταιγίδες, Τυφώνες, Ανεμοστρόβιλοι - Πώς να Αναγνωρίζετε τις Προειδοποιήσεις;

Μετεωρολογικές Υπηρεσίες: Οι μετεωρολογικές υπηρεσίες εκδίδουν «Προειδοποιήσεις για καταιγίδες» με κωδικούς σοβαρότητας (Κίτρινο, Πορτοκαλί, Κόκκινο). Οι προειδοποιήσεις για ανεμοστρόβιλους εκδίδονται συχνά ως «Κρατηθείτε τώρα».

Σειρήνες Ανεμοστρόβιλου: Ένας πολύ δυνατός, μηχανικός ήχος ουρλιαχτού σε ανοιχτό χώρο, που συνήθως ενεργοποιείται στις ΗΠΑ και σε ορισμένες ευρωπαϊκές περιοχές. Διαρκούν 3-5 λεπτά και δεν μπορούν να εκληφθούν ως συναγερμοί αυτοκινήτου.

Ραδιοφωνικές Ανακοινώσεις: Οι ραδιοφωνικές ανακοινώσεις τύπου NOAA ή αντίστοιχες της ΕΕ μεταδίδουν έναν οξύ ήχο ακολουθούμενο από μια αυτοματοποιημένη φωνή που αναφέρει τον τύπο της καταιγίδας, τις πληγείσες περιοχές και το χρονικό πλαίσιο.

Ειδοποιήσεις push για κινητά: Εμφανίζονται ως ειδοποιήσεις πλήρους οθόνης με δόνηση και επαναλαμβανόμενους δυνατούς ήχους (παρόμοια με τις ειδοποιήσεις σεισμού).

Οπτικοί δείκτες: Πράσινη ή κίτρινη απόχρωση στον ουρανό, ξαφνική, απόκοσμη σιωπή πριν από ισχυρούς ανέμους, συνεχείς αστραπές ή περιστρεφόμενα σύννεφα — που αναφέρονται συχνά σε οδηγούς ετοιμότητας.

Καύσωνες / Ξηρασίες

Η ζέστη σκοτώνει σιωπηλά! Προστατέψτε τους ευάλωτους πριν χτυπήσει.

Συστήματα Έγκαιρης Προειδοποίησης για Πλημμύρες

- ο Οι μετεωρολογικές υπηρεσίες στέλνουν προειδοποιήσεις για καύσωνα.
- ο Οι αρχές δημόσιας υγείας εκδίδουν προειδοποιήσεις μέσω SMS και μέσων ενημέρωσης.
- ο Η μακροπρόθεσμη παρακολούθηση της ξηρασίας ενημερώνει για τους περιορισμούς του νερού.

Τι να κάνετε

- ο Μείνετε ενυδατωμένοι και μείνετε σε εσωτερικούς χώρους κατά τη διάρκεια της μέγιστης ζέστης.
- ο Ελέγξτε τους ηλικιωμένους, τα παιδιά και τους ευάλωτους γείτονες.
- ο Ακολουθήστε τις οδηγίες εξοικονόμησης νερού.

Τι δεν πρέπει να κάνετε

- ο Μην υποτιμάτε τους κινδύνους από τη θερμότητα. Η θερμοπληξία μπορεί να είναι θανατηφόρα.
- ο Μην αφήνετε παιδιά ή κατοικίδια ζώα σε οχήματα.
- ο Μην αγνοείτε τους κυβερνητικούς περιορισμούς για την ξηρασία.

Σχήμα 5: Καύσωνες – Ψύξη με ανεμιστήρα από Canva (Δωρεάν Στοιχείο)

Καύσωνες / Ξηρασίες - Πώς να αναγνωρίζετε τις προειδοποιήσεις;

Ειδοποιήσεις Υγειονομικών Υπηρεσιών: SMS από τα υπουργεία υγείας με την ένδειξη «Κόκκινος Συναγερμός για Κύμα Καύσωνα» με οδηγίες (παραμονή σε εσωτερικούς χώρους, ενυδάτωση, έλεγχος ηλικιωμένων).

Εφαρμογές Καιρού: Εμφάνιση εικονιδίων «Προειδοποίηση για Ακραία Ζέστη» (κόκκινο θερμόμετρο) με ωριαίες ενημερώσεις και δείκτη θερμότητας.

Εκστρατείες στα μέσα ενημέρωσης: Η τηλεόραση και το ραδιόφωνο προβάλλουν ανακοινώσεις κοινής ωφέλειας, π.χ. «Αναμένονται θερμοκρασίες άνω των 40°C – αποφύγετε την εργασία σε εξωτερικούς χώρους».

Ψηφιακές πινακίδες και ανακοινώσεις για τις δημόσιες συγκοινωνίες: Στις πόλεις, κύλιση με κόκκινο κείμενο ή φωνητικά μηνύματα σχετικά με ακραία ζέστη.

Μηνύματα προς την κοινότητα: Οι τοπικές αρχές στέλνουν φυλλάδια ή αυτοματοποιημένες τηλεφωνικές κλήσεις σε ευάλωτους πληθυσμούς.

Περιβαλλοντικά σημάδια: Παρατεταμένες υψηλές νυχτερινές θερμοκρασίες, καφέ/ξηρή βλάστηση, άδειες δεξαμενές — αυτά επιβεβαιώνουν ότι οι επίσημες προειδοποιήσεις για ξηρασία είναι σοβαρές.

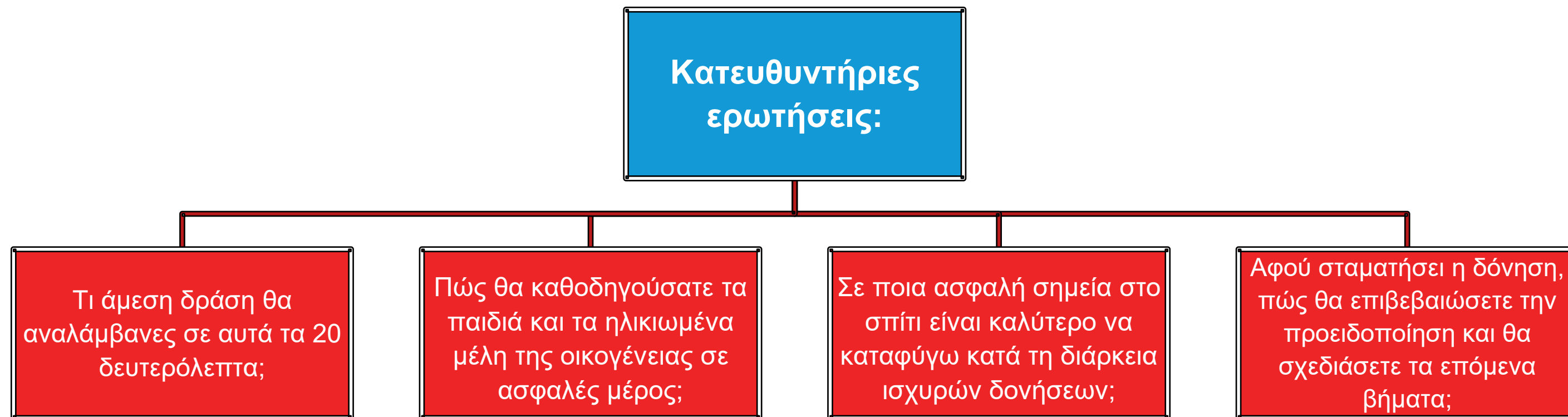
Παύση και αναστοχασμός

Συναγερμός για απροσδόκητο σεισμό!

Είναι 10:30 π.μ. μια καθημερινή. Είσαι σπίτι και ετοιμάζεις μεσημεριανό. Ξαφνικά, το τηλέφωνό σου δονείται και εμφανίζεται ένα δυνατό ξυπνητήρι στην οθόνη:

«Πρώιμη προειδοποίηση σεισμού: Αναμένεται ισχυρή δόνηση σε 20 δευτερόλεπτα. Καλυφθείτε αμέσως.»

Τα παιδιά σας παίζουν στο διπλανό δωμάτιο και ο ηλικιωμένος γονιός σας ξεκουράζεται στο σαλόνι.

Παύση και αναστοχασμός

Συναγερμός για απροσδόκητο σεισμό!

- **Γιατί δεν είναι ασφαλές:** Το να τρέχετε έξω κατά τη διάρκεια του σεισμού ή να στέκεστε κοντά σε παράθυρα μπορεί να εκθέσει τους ανθρώπους σε πτώση γυαλιών, τούβλων και βαρέων αντικειμένων. Πολλοί τραυματισμοί από σεισμό συμβαίνουν επειδή τα άτομα προσπαθούν να ξεφύγουν πολύ γρήγορα αντί να προστατεύσουν τον εαυτό τους.
- **Τι θα έλεγαν αξιόπιστες πηγές:** Οι υπηρεσίες πολιτικής προστασίας και οι διεθνείς οδηγίες ασφαλείας τονίζουν ότι η ασφαλέστερη αντίδραση σε εσωτερικούς χώρους είναι «Πέσε, Κάλυψε, Κράτα γερά». Έρευνες δείχνουν ότι η αναζήτηση άμεσης κάλυψης μειώνει σημαντικά τον κίνδυνο σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου.
- **Ποια ενέργεια αντικατοπτρίζει την βέλτιστη πρακτική:** Όταν λάβετε μια έγκαιρη προειδοποίηση ή αισθανθείτε τρέμουλο, απομακρυνθείτε γρήγορα από παράθυρα και μεγάλα έπιπλα, πέστε στο έδαφος, καλύψτε τον χώρο κάτω από ένα γερό τραπέζι ή γραφείο και κρατήστε το μέχρι να σταματήσει η δόνηση. Στη συνέχεια, εκκενώστε τον χώρο ήρεμα εάν είναι απαραίτητο και ακούστε τις επίσημες ενημερώσεις για περαιτέρω οδηγίες.

Τεχνολογικές / Βιομηχανικές Καταστροφές σε Συστήματα Έγκαιρης Προειδοποίησης για την Ασφάλεια Κατοικιών

Οι τεχνολογικές και βιομηχανικές καταστροφές προκαλούνται συχνά από ανθρώπινη δραστηριότητα, βλάβες στις υποδομές ή ατυχήματα. Μπορούν να απειλήσουν τα νοικοκυριά ξαφνικά, καθιστώντας τα Συστήματα Έγκαιρης Προειδοποίησης (EWS) απαραίτητα για την ασφάλεια. Πυρκαγιές σε κατοικίες (ανιχνευτές καπνού και θερμότητας), διαρροές χημικών ουσιών ή αερίων (αισθητήρες και σειρήνες), πυρηνικά/ραδιενεργά συμβάντα (εθνικοί συναγερμοί) και βλάβες στις υποδομές (κατάρρευση φραγμάτων, διακοπές ρεύματος, ατυχήματα στις μεταφορές).

- **Γιατί έχει σημασία το EWS;**

Εντοπίζουν κινδύνους έγκαιρα, παρέχουν ταχείες ειδοποιήσεις μέσω πολλαπλών καναλιών και δίνουν σαφείς οδηγίες ασφαλείας, όπως εκκένωση ή στέγαση στο κατάλληλο μέρος.

- **Ετοιμότητα νοικοκυριού**

Εγκαταστήστε και συντηρήστε ανιχνευτές, εγγραφείτε σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης μέσω SMS και διατηρήστε ένα βασικό κιτ έκτακτης ανάγκης με νερό, φακό, μάσκες και πρώτες βοήθειες.

Βλάβες νερού ή ηλεκτρικού ρεύματος

Κάθε διακοπή στις βασικές υπηρεσίες μπορεί να θέσει σε κίνδυνο ζωές.

Συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης για βλάβες νερού ή ηλεκτρικού ρεύματος

- ο Οι εταιρείες κοινής ωφέλειας εκδίδουν ειδοποιήσεις διακοπών μέσω SMS, εφαρμογών και ιστότοπων.
- ο Τα συστήματα παρακολούθησης εντοπίζουν βλάβες στην παροχή νερού ή στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας.
- ο Οι τοπικές αρχές χρησιμοποιούν το ραδιόφωνο και τις δημόσιες ανακοινώσεις για εκτεταμένες βλάβες.

Τι να κάνετε

- ο Να έχετε έτοιμα εφόδια έκτακτης ανάγκης (φακούς, εμφιαλωμένο νερό, power bank).
- ο Χρησιμοποιήστε νερό και ηλεκτρικό ρεύμα με φειδώ μέχρι την αποκατάσταση.
- ο Ακολουθήστε τις επίσημες ενημερώσεις σχετικά με την αποκατάσταση της υπηρεσίας.

Τι δεν πρέπει να κάνετε

- ο Μην επιχειρήσετε να επισκευάσετε μόνοι σας τις ηλεκτρικές ή υδραυλικές σωληνώσεις.
- ο Μην υπερφορτώνετε τα κυκλώματα όταν επανέλθει το ρεύμα.
- ο Μην πίνετε πιθανώς μολυσμένο νερό μέχρι να επιβεβαιώσουν οι αρχές την ασφάλειά του.

Σχήμα 6: Λαμπτήρες από την Canva (Free Element)

Διακοπές νερού ή ηλεκτρικού ρεύματος – Πώς να αναγνωρίζετε τις προειδοποιήσεις;

Ειδοποιήσεις SMS ή push από εταιρείες κοινής ωφέλειας.

Δημόσιες ανακοινώσεις στο ραδιόφωνο ή την τοπική τηλεόραση.

Απότομη πτώση της πίεσης του νερού ή αποχρωματισμός του νερού.

Φώτα που τρεμοπαίζουν ή επαναλαμβανόμενες σύντομες διακοπές ρεύματος πριν από μια πλήρη διακοπή ρεύματος.

Ηλεκτρονικοί χάρτες διακοπών που δημοσιεύονται από τους παρόχους κοινής ωφέλειας.

Μεγάφωνα κοινότητας ή δημοτικές ειδοποιήσεις κατά τη διάρκεια παρατεταμένων βλαβών.

Διαρροές αερίου

Οι διαρροές αερίου εξαπλώνονται αθόρυβα—δράστε γρήγορα και μείνετε ασφαλείς!

Συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης για διαρροές αερίου

- ο Οι αισθητήρες ανίχνευσης αερίου ενεργοποιούν συναγερμούς σε κτίρια.
- ο Οι αρχές εκδίδουν ειδοποιήσεις μέσω SMS και σειρήνων.
- ο Οι τηλεφωνικές γραμμές έκτακτης ανάγκης παρέχουν καθοδήγηση εκκένωσης.

Τι να κάνετε

- ο Εκκενώστε αμέσως την περιοχή εάν υποψιάζεστε διαρροή.
- ο Καλύψτε το στόμα και τη μύτη σας με ύφασμα/μάσκα εάν εκτεθείτε.
- ο Καλέστε τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης από ασφαλές μέρος

Τι δεν πρέπει να κάνετε

- ο Μην ανάβετε σπέρτα ή χρησιμοποιείτε ηλεκτρικούς διακόπτες.
- ο Μην αγνοείτε τους συναγερμούς ή τις οδηγίες.
- ο Μην εισέλθετε ξανά μέχρι να σας δοθεί άδεια από τις αρχές.

Σχήμα 7: Αγωγοί φυσικού αερίου από την Canva
(Ελεύθερο Στοιχείο)

Διαρροές αερίου – Πώς να αναγνωρίζετε τις προειδοποιήσεις;

Έντονη μυρωδιά θείου
ή σάπιων αυγών.

Ακούγονται συριγμοί ή
σφυρίγματα κοντά σε
αγωγούς αερίου.

Ενεργοποίηση
ανιχνευτών και
συναγερμών αερίου
κτιρίου.

Ειδοποιήσεις SMS ή
σειρήνες από τις
τοπικές αρχές.

Νεκρή ή
αποχρωματισμένη
βλάστηση κοντά σε
αγωγούς.

Ζάλη, ναυτία ή ξαφνικοί
πονοκέφαλοι όταν
βρίσκεστε μέσα στην
πληγείσα περιοχή.

Χημικές διαρροές

Οι διαρροές χημικών ουσιών μολύνουν γρήγορα· η προστασία ξεκινά με την ευαισθητοποίηση.

Συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης για διαρροές χημικών ουσιών

- ο Τα βιομηχανικά συστήματα παρακολούθησης ανιχνεύουν επικίνδυνες διαρροές.
- ο Σειρήνες, SMS και ανακοινώσεις μέσω ενημέρωσης ειδοποιούν τους κοντινούς πληθυσμούς.
- ο Εξειδικευμένες ομάδες αντιμετώπισης παρέχουν οδηγίες προστατευτικής δράσης.

Τι να κάνετε

- ο Μείνετε σε εσωτερικούς χώρους και σφραγίστε τα παράθυρα/πόρτες, εάν σας το συστήσει.
- ο Χρησιμοποιήστε προστατευτικό εξοπλισμό εάν εκκενώνετε μέσω εκτεθειμένων περιοχών.
- ο Ζητήστε ιατρική βοήθεια εάν εμφανιστούν συμπτώματα.

Τι δεν πρέπει να κάνετε

- ο Μην εισέρχετε ή πλησιάζετε σε μολυσμένες ζώνες.
- ο Μην τρώτε ή πίνετε πιθανώς εκτεθειμένα τρόφιμα ή νερό.
- ο Μην επιχειρήσετε να καθαρίσετε ή να χειριστείτε χημικά μόνοι σας.

Σχήμα 8: Προστατευτική στολή – Χημική διαρροή από την Canva (Free Element)

Χημικές διαρροές – Πώς να αναγνωρίζετε τις προειδοποιήσεις;

Ορατοί ατμοί, καπνός ή ασυνήθιστοι λεκέδες στο περιβάλλον.

Βιομηχανικά συστήματα παρακολούθησης που ηχούν συναγερμούς.

Προειδοποιήσεις από σειρήνες, SMS και ασυρμάτου που εκδίδονται από τις αρχές.

Αναφορές από υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης ή ομάδες επικίνδυνων υλικών.

Ερεθισμός των ματιών, του λαιμού ή του δέρματος σε περίπτωση έκθεσης.

Ζώα ή φυτά στην περιοχή που εμφανίζουν ξαφνική δυσφορία ή θάνατο.

Παύση και αναστοχασμός

Η Διαρροή από το Εργοστάσιο!

Εργάζεστε σε ένα κτίριο γραφείων που βρίσκεται κοντά σε μια βιομηχανική περιοχή. Ξαφνικά, παρατηρείτε μια παράξενη χημική οσμή στον αέρα και μέσα σε λίγα λεπτά, βλέπετε ένα λευκό σύννεφο ατμών να παρασύρεται από ένα κοντινό εργοστάσιο. Μερικοί συνάδελφοι αρχίζουν να βήχουν, ενώ άλλοι σπεύδουν στα παράθυρα για να δουν τι συμβαίνει. Ταυτόχρονα, μια δυνατή σειρήνα ηχεί έξω και ένα μήνυμα φτάνει στο τηλέφωνό σας που συμβουλεύει τους κατοίκους να παραμείνουν μέσα.

Πρέπει να αποφασίσετε γρήγορα πώς θα αντι

Παύση και αναστοχασμός

Η Διαρροή από το Εργοστάσιο!

- **Γιατί δεν είναι ασφαλές:** Το άνοιγμα των παραθύρων ή η έξοδος από το σπίτι αυξάνει τον κίνδυνο εισπνοής τοξικών ατμών. Οι χημικές ουσίες μπορούν να εξαπλωθούν γρήγορα και συχνά είναι αόρατες ή άοσμες σε επιβλαβή επίπεδα.
- **Τι θα έλεγαν αξιόπιστες πηγές:** Οι υπηρεσίες πολιτικής προστασίας, ο ΠΟΥ και οι αρχές διαχείρισης έκτακτης ανάγκης συμβουλεύουν «καταφύγιο στον τόπο μας» κατά τη διάρκεια χημικών ατυχημάτων — κλείνοντας παράθυρα και πόρτες, σφραγίζοντας τον εξαερισμό και αναμένοντας την επίσημη άδεια.
- **Ποια ενέργεια αντικατοπτρίζει τις βέλτιστες πρακτικές:** Η καλύτερη αντίδραση είναι να παραμείνετε σε εσωτερικούς χώρους, να σφραγίσετε το περιβάλλον, να χρησιμοποιήσετε προστατευτικές μάσκες, εάν είναι διαθέσιμες, και να παρακολουθείτε τις ενημερώσεις από επίσημα κανάλια πριν λάβετε περαιτέρω μέτρα.

Βιολογικές / Υγειονομικές Καταστροφές σε Συστήματα Έγκαιρης Προειδοποίησης για το Πλαίσιο της Ασφάλειας σε Κατοικίες

Ακόμα και στο σπίτι, οι βιολογικές και οι καταστροφές που σχετίζονται με την υγεία απαιτούν αξιόπιστα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης για τη μείωση των κινδύνων και την προστασία των οικογενειών. Οι πιο σημαντικές απειλές περιλαμβάνουν:

- **Πανδημίες ή επιδημίες** (π.χ. COVID-19, γρίπη), όπου τα δίκτυα επιτήρησης, οι εξετάσεις και οι ειδοποιήσεις των υγειονομικών αρχών παρέχουν έγκαιρες πληροφορίες για τον περιορισμό της εξάπλωσης και την υποστήριξη της ασφάλειας των νοικοκυριών.
- **Μόλυνση τροφίμων** (π.χ. μη ασφαλή ή αλλοιωμένα προϊόντα), με ανακλήσεις, εργαστηριακούς ελέγχους και ανακοινώσεις δημόσιας υγείας που βοηθούν τους κατοίκους να αποφεύγουν την έκθεση σε επιβλαβή παθογόνα.
- **Ζωονόσοι** (ασθένειες που μεταδίδονται από ζώα), που παρακολουθούνται μέσω κτηνιατρικών συστημάτων και συστημάτων παρακολούθησης δημόσιας υγείας, με έγκαιρη επικοινωνία που μειώνει την πιθανότητα μόλυνσης από τον άνθρωπο.

Τα αποτελεσματικά συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης παρέχουν στα νοικοκυριά ακριβείς, έγκαιρες ειδοποιήσεις και σαφείς οδηγίες, επιτρέποντας την ταχεία προστατευτική δράση.

Πανδημίες / Επιδημίες

Η έγκαιρη ανίχνευση μέσω επιτήρησης και άμεσων ειδοποιήσεων είναι το κλειδί για την πρόληψη της εκτεταμένης μετάδοσης.

Συστήματα Έγκαιρης Προειδοποίησης για Πλημμύρες

- Δίκτυα επιτήρησης που παρακολουθούν τα ποσοστά μόλυνσης.
- Ο ΠΟΥ και οι εθνικοί οργανισμοί υγείας εκδίδουν προειδοποιήσεις.
- Ανακοινώσεις των μέσων ενημέρωσης και της κυβέρνησης σχετικά με τις επιδημίες.

Τι να κάνετε

- Τηρείτε τους κανόνες υγιεινής (πλύσιμο χεριών, μάσκες, εμβολιασμός).
- Μείνετε ενημερωμένοι μέσω των επίσημων καναλιών υγείας.
- Απομονωθείτε ή ζητήστε φροντίδα εάν εμφανίσετε συμπτώματα.

Τι δεν πρέπει να κάνετε

- Μην διαδίδετε παραπληροφόρηση.
- Μην αγνοείτε τα προστατευτικά μέτρα.
- Μην στιγματίζετε ή κάνετε διακρίσεις εις βάρος των πληγιστών ομάδων.

Σχήμα 9: Προστατευτική μάσκα – Ασφάλεια κατά της πανδημίας από την Canva (Free Element)

Πανδημίες / Επιδημίες - Πώς να αναγνωρίζετε τις προειδοποιήσεις;

Οι υγειονομικές αρχές εκδίδουν επίσημες προειδοποιήσεις για την αύξηση των ποσοστών κρουσμάτων.

Τα μέσα ενημέρωσης και τα κυβερνητικά κανάλια μοιράζονται συμβουλές δημόσιας υγείας.

Τα νοσοκομεία και οι κλινικές αναφέρουν ασυνήθιστες αυξήσεις σε ασθενείς με παρόμοια συμπτώματα.

Διεθνείς οργανισμοί (π.χ. ΠΟΥ, ECDC) δημοσιεύουν ειδοποιήσεις για επιδημίες.

Τα μηνύματα της κοινότητας (SMS, εφαρμογές, τοπικές ανακοινώσεις) συμβουλεύουν για προστατευτικά μέτρα.

Μόλυνση τροφίμων

Οι γρήγορες ανακλήσεις και οι προειδοποιήσεις για τη δημόσια υγεία προστατεύουν τις κοινότητες από αόρατες αλλά επικίνδυνες απειλές στην τροφική αλυσίδα.

Συστήματα Έγκαιρης Προειδοποίησης για Πλημμύρες

- ο Οι αρχές ασφάλειας τροφίμων εκδίδουν ανακλήσεις και ειδοποιήσεις.
- ο Εργαστηριακές δοκιμές για την ανίχνευση επιβλαβών παθογόνων.
- ο Ενημερώσεις από τα ΜΜΕ και το διαδίκτυο από τις υγειονομικές υπηρεσίες.

Τι να κάνετε

- ο Ελέγξτε τις επίσημες συμβουλές πριν καταναλώσετε τα προϊόντα που έχουν ανακληθεί.
- ο Απορρίψτε ή επιστρέψτε τα μολυσμένα τρόφιμα.

Τι δεν πρέπει να κάνετε

- ο Μην καταναλώνετε τρόφιμα που έχουν παρέλθει οι προειδοποιήσεις ανάκλησης.
- ο Μην μοιράζεστε ύποπτα μολυσμένα τρόφιμα με άλλους.
- ο Μην κάνετε αυτοθεραπεία χωρίς ιατρική συμβουλή.

Σχήμα 10: Προειδοποιητικό σήμα για μόλυνση τροφίμων από την Canva (Free Element)

Μόλυνση Τροφίμων - Πώς να Αναγνωρίζετε τις Προειδοποιήσεις;

Οι οργανισμοί ασφάλειας τροφίμων δημοσιεύουν ανακοινώσεις ανάκλησης για συγκεκριμένα προϊόντα.

Τα σούπερ μάρκετ και οι προμηθευτές αποσύρουν προϊόντα από τα ράφια.

Τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων δείχνουν μόλυνση (π.χ. βακτήρια, τοξίνες).

Τα τμήματα δημόσιας υγείας εκδίδουν ανακοινώσεις μέσω ιστότοπων, μέσων κοινωνικής δικτύωσης και του τύπου.

Αναφορές για συρροές τροφιμογενών νοσημάτων εμφανίζονται στην κοινότητα.

Ζωονόσων

Η παρακολούθηση της υγείας των ζώων και η έγκαιρη έκδοση συμβουλών μπορούν να σταματήσουν τις ασθένειες προτού αυτές μεταδοθούν σε ανθρώπινους πληθυσμούς.

Συστήματα Έγκαιρης Προειδοποίησης για Πλημμύρες

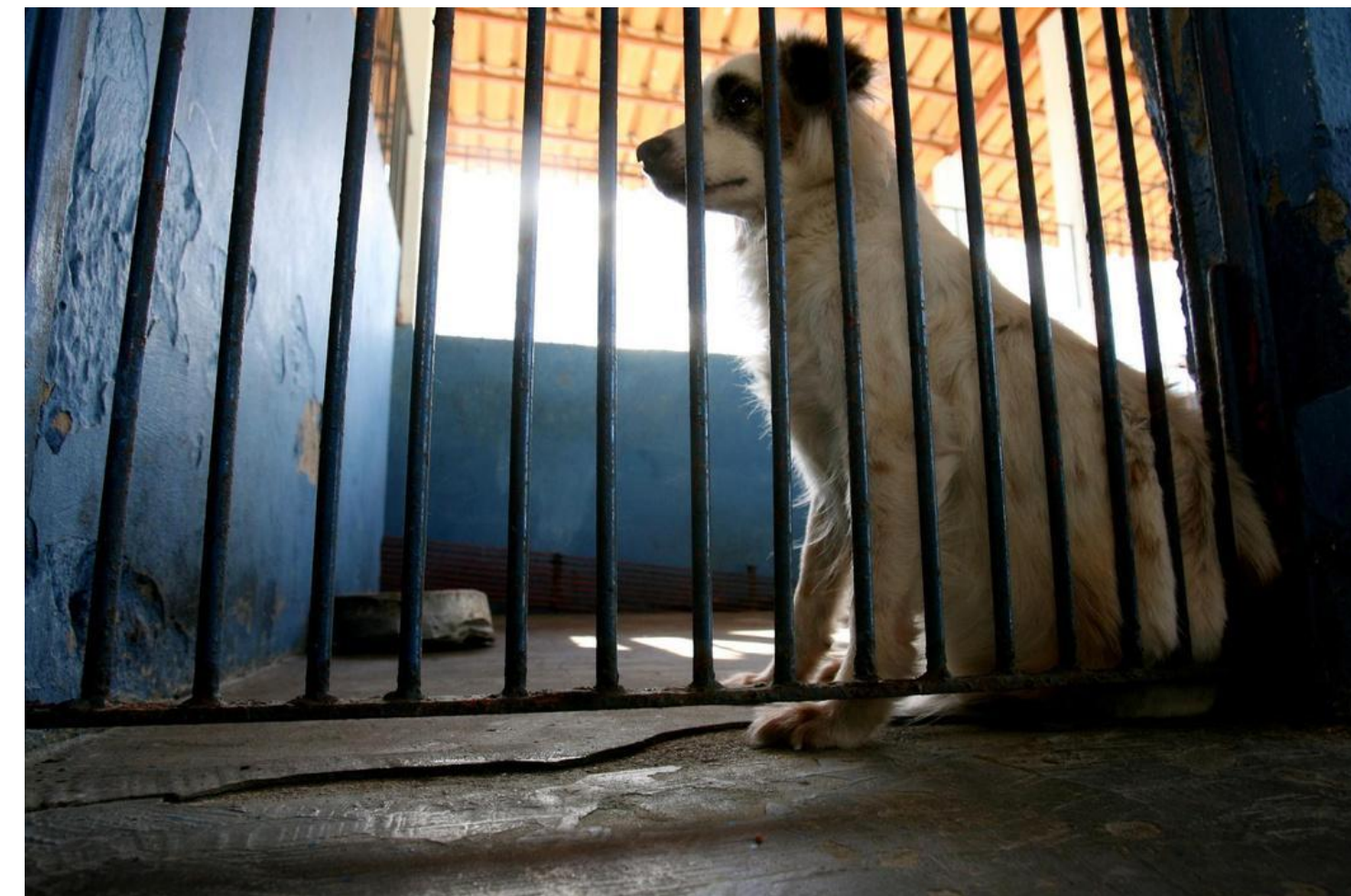
- Δίκτυα κτηνιατρικής επιτήρησης αναφέρουν ασυνήθιστους θανάτους ζώων.
- Προειδοποιήσεις του ΠΟΥ/ΟΙΕ για μετάδοση ασθενειών από ζώα σε ανθρώπους.
- Συμβουλές δημόσιας υγείας σε περιοχές υψηλού κινδύνου.

Τι να κάνετε

- Αποφύγετε την επαφή με άρρωστα ή νεκρά ζώα.
- Χρησιμοποιήστε προστατευτικό εξοπλισμό εάν χειρίζεστε ζώα.
- Ακολουθήστε τις οδηγίες εμβολιασμού και πρόληψης.

Τι δεν πρέπει να κάνετε

- Μην αγνοείτε ασυνήθιστες ασθένειες ή θανάτους ζώων.
- Μην καταναλώνετε κρέας χωρίς να το έχετε ελέγξει και μαγειρέψει σωστά.
- Μην ταξιδεύετε σε περιοχές έξαρσης εκτός εάν είναι απαραίτητο

Σχήμα 11: Ζωονόσος – Παρακολούθηση ζώων από το Canva (Free Element)

Ζωνόσοι - Πώς να αναγνωρίζετε τις προειδοποιήσεις;

Οι κτηνιατρικές αρχές αναφέρουν ασυνήθιστες ασθένειες ή θανάτους ζώων.

Οι υπηρεσίες δημόσιας υγείας εκδίδουν ειδοποιήσεις σχετικά με τους ζωνόσους σε συγκεκριμένες περιοχές.

Οι αγρότες ή οι ιδιοκτήτες κατοικίδιων ζώων λαμβάνουν καθοδήγηση από τις τοπικές κτηνιατρικές υπηρεσίες.

Διεθνείς οργανισμοί (ΠΟΥ, ΟΙΕ/WOAH) δημοσιεύουν προειδοποιήσεις σχετικά με τη μετάδοση ασθενειών μεταξύ ειδών.

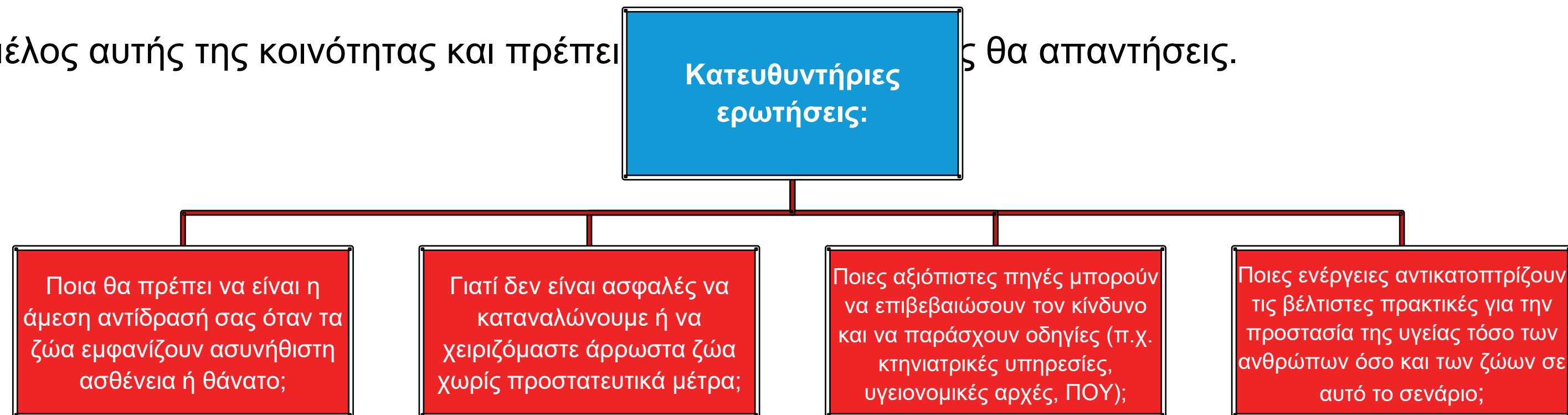
Τα κοινοτικά μέσα ενημέρωσης ή οι ειδοποιήσεις μέσω SMS συνιστούν προσοχή κατά τον χειρισμό ζώων ή ζωικών προϊόντων.

Παύση και αναστοχασμός

Τα άρρωστα ζώα στο χωριό!

Σε μια αγροτική κοινότητα, πολλά ζώα εκτροφής αρρωσταίνουν ξαφνικά και μερικά πεθαίνουν μέσα σε λίγες μέρες. Οι αγρότες παρατηρούν ασυνήθιστα συμπτώματα όπως πυρετό και απώλεια όρεξης στα ζώα τους. Ταυτόχρονα, οι τοπικές κτηνιατρικές αρχές αναφέρουν πιθανή ζωνόσο μετάδοση στον άνθρωπο. Παρά τις προειδοποιήσεις αυτές, ορισμένα μέλη της κοινότητας συνεχίζουν να χειρίζονται τα ζώα χωρίς προστασία και μερικά καταναλώνουν ακόμη και το κρέας για να αποφύγουν τη σπατάλη. Σύντομα, αρκετοί κάτοικοι του χωριού αρχίζουν να εμφανίζουν συμπτώματα γρίπης.

Είσαι μέλος αυτής της κοινότητας και πρέπει να απαντήσεις.

Παύση και αναστοχασμός

Τα άρρωστα ζώα στο χωριό!

- **Γιατί δεν είναι ασφαλές:** Ο χειρισμός ή η κατανάλωση άρρωστων ζώων μπορεί να μεταδώσει επικίνδυνα παθογόνα στον άνθρωπο. Οι ζωνοόσοι μπορεί να εξαπλωθούν σιωπηλά πριν εμφανιστούν τα συμπτώματα, δημιουργώντας μια επιδημία σε ολόκληρη την κοινότητα.
- **Τι θα έλεγαν αξιόπιστες πηγές:** Οι κτηνιατρικές υπηρεσίες, οι εθνικές υγειονομικές αρχές και οργανισμοί όπως ο ΠΟΥ και ο ΟΙΕ/WHOΑΗ συμβουλεύουν την άμεση αναφορά ασυνήθιστων θανάτων ζώων, την αποφυγή της άμεσης επαφής και την τήρηση επίσημων προστατευτικών μέτρων.
- **Ποια δράση αντικατοπτρίζει τη βέλτιστη πρακτική:** Η βέλτιστη πρακτική περιλαμβάνει την αναφορά κρουσμάτων στις κτηνιατρικές/υγειονομικές αρχές, την αποφυγή επαφής με ζώα μέχρι να εντοπιστεί η αιτία, τη χρήση προστατευτικού εξοπλισμού όταν είναι απαραίτητο και την πρόληψη της κατανάλωσης ή πώλησης δυνητικά μολυσμένου κρέατος.

Εμπνευσμένες Πράξεις και Πρότυπα

Έγκαιρη Προειδοποίηση Πλημμυρών με Βάση την Κοινότητα στις Περιοχές των Ιμαλαΐων

Στην περιοχή Χίντου Κους των Ιμαλαΐων, οι συχνές ξαφνικές πλημμύρες θέτουν τις ορεινές κοινότητες σε συνεχή κίνδυνο. Τα παραδοσιακά συστήματα προειδοποίησης συχνά δεν έφταναν εγκαίρως στα απομακρυσμένα χωριά.

Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης με Βάση την Κοινότητα (CBFEWS)

- Το **ICIMOD** (Διεθνές Κέντρο Ολοκληρωμένης Ορεινής Ανάπτυξης) βοήθησε στη δημιουργία **Συστημάτων Έγκαιρης Προειδοποίησης για Πλημμύρες με Επίκεντρο την Κοινότητα (CBFEWS)** σε τοπικά χωριά.
- Αυτά τα συστήματα χρησιμοποιούν αισθητήρες στάθμης ποταμού, τοπικούς μετρητές βροχόπτωσης και εθελοντές της κοινότητας για την παρακολούθηση των αλλαγών και την έκδοση ειδοποιήσεων.
- Τα προειδοποιητικά μηνύματα μεταδίδονται μέσω κινητών τηλεφώνων, μεγαφώνων και τοπικών αγγελιοφόρων για να διασφαλιστεί ότι τα λαμβάνουν ακόμη και τα απομακρυσμένα νοικοκυριά.

Διεξάγονται τακτικές εκπαιδεύσεις και ασκήσεις, ώστε οι κάτοικοι να γνωρίζουν ακριβώς τι πρέπει να κάνουν όταν εκδοθεί προειδοποίηση.

Σύνδεσμος προς την ιστορία:

<https://www.icimod.org/mountain/cbfews/>

Σχήμα 12: Συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης πλημμυρών στην πράξη σε ορεινές κοινότητες, από το Διεθνές Κέντρο Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης των Βουνών (ICIMOD)

Γιατί αυτό είναι εμπνευστικό;

Αυτή η πρωτοβουλία δείχνει πώς ο συνδυασμός της **τεχνολογίας**, της **τοπικής γνώσης** και της **διαχείρισης της κοινότητας** μπορεί να δημιουργήσει αποτελεσματικά συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης! Ακόμα και σε πολύ απομακρυσμένες περιοχές. Τονίζει ότι τα συστήματα είναι αποτελεσματικά μόνο όταν οι κοινότητες τα εμπιστεύονται και γνωρίζουν πώς να ενεργούν βάσει των προειδοποιήσεων.

Περισσότερα για εξερεύνηση

- **Συστήματα Έγκαιρης Προειδοποίησης για Πλημμύρες με Βάση την Κοινότητα**

Παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι κοινότητες των Ιμαλαΐων χρησιμοποιούν αισθητήρες και ειδοποιήσεις για κινητά για τη μείωση των κινδύνων καταστροφών.

<https://www.icimod.org/mountain/cbfews/>

- **Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για σεισμούς και τσουνάμι στην Ιαπωνία**

Προσφέρει μια επισκόπηση των προηγμένων συστημάτων παρακολούθησης και επικοινωνίας της Ιαπωνίας που σώζουν ζωές κατά τη διάρκεια σεισμικών γεγονότων.

<https://www.jma.go.jp/jma/en/Activities/earthquake.html>

- **Ευρωπαϊκό Σύστημα Ευαισθητοποίησης για τις Πλημμύρες (EFAS)**

Παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η EFAS εκδίδει έγκαιρες προειδοποιήσεις στις χώρες της ΕΕ για ποτάμιες και ξαφνικές πλημμύρες.

<https://european-flood.emergency.copernicus.eu/el>

- **Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας – Επιδημιολογική Πληροφόρηση**

Υπογραμμίζει τον τρόπο με τον οποίο ο ΠΟΥ παρακολουθεί τις παγκόσμιες επιδημίες ασθενειών και παρέχει έγκαιρες έγκαιρες ειδοποιήσεις για την υγεία.

<https://www.who.int/publications/i/item/B09476>

Πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία αυτής της εκπαιδευτικής ενότητας

- Υπηρεσία Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών Copernicus. (χ.η.). Ευρωπαϊκό Σύστημα Ευαισθητοποίησης για τις Πλημμύρες (EFAS). <https://european-flood.emergency.copernicus.eu/en>
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (χ.η.). ESCO – Ευρωπαϊκές Δεξιότητες, Ικανότητες, Προσόντα και Επαγγέλματα. Ανακτήθηκε από <https://esco.ec.europa.eu/>
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2023). Μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας της ΕΕ. https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/eu-civil-protection-mechanism_en
- Eurostat. (2022). Καταστροφές που σχετίζονται με το κλίμα στην Ευρώπη. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. <https://ec.europa.eu/eurostat>
- Διεθνές Κέντρο Ολοκληρωμένης Ορεινής Ανάπτυξης (ICIMOD). (χ.η.). Συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης για πλημμύρες με βάση την κοινότητα (CBFEWS). <https://www.icimod.org/mountain/cbfews/>
- Ιαπωνική Μετεωρολογική Υπηρεσία. (μη χρονολογημένα). Έγκαιρη προειδοποίηση για σεισμούς και τσουνάμι. <https://www.jma.go.jp/jma/en/Activities/earthquake.html>
- Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τη Μείωση του Κινδύνου Καταστροφών. (χ.η.). Συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης: Μείωση της θνησιμότητας από καταστροφές. <https://www.undrr.org/>
- Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. (χ.η.). Επιδημιολογικές πληροφορίες. <https://www.who.int/initiatives/global-epidemic-intelligence>

Πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία αυτής της εκπαιδευτικής ενότητας

Πηγές εικόνας

- Σχήμα 1: Canva. (χ.η.). Σεισμοί [Εικόνα]. Canva. Ανακτήθηκε από <https://www.canva.com/>
- Σχήμα 2: Canva. (χ.η.). Πλημμύρες [Εικόνα]. Canva. Ανακτήθηκε από <https://www.canva.com/>
- Σχήμα 3: Canva. (χ.η.). Δασικές πυρκαγιές [Εικόνα]. Canva. Ανακτήθηκε από <https://www.canva.com/>
- Σχήμα 4: Canva. (χ.η.). Προειδοποιητικό σήμα για ανεμοστρόβιλο [Εικόνα]. Canva. Ανακτήθηκε από <https://www.canva.com/>
- Σχήμα 5: Canva. (χ.η.). Καύσωνες – Ψύξη με ανεμιστήρα [Εικόνα]. Canva. Ανακτήθηκε από <https://www.canva.com/>
- Σχήμα 6: Canva. (χ.η.). Λαμπτήρες [Εικόνα]. Canva. Ανακτήθηκε από <https://www.canva.com/>
- Σχήμα 7: Canva. (χ.η.). Αγωγοί φυσικού αερίου [Εικόνα]. Canva. Ανακτήθηκε από <https://www.canva.com/>
- Σχήμα 8: Canva. (χ.η.). Προστατευτική στολή – Χημική διαρροή [Εικόνα]. Canva. Ανακτήθηκε από <https://www.canva.com/>
- Σχήμα 9: Canva. (χ.η.). Προστατευτική μάσκα – Ασφάλεια σε περίπτωση πανδημίας [Εικόνα]. Canva. Ανακτήθηκε από <https://www.canva.com/>
- Σχήμα 10: Canva. (χ.η.). Προειδοποιητικό σήμα για μόλυνση τροφίμων [Εικόνα]. Canva. Ανακτήθηκε από <https://www.canva.com/>
- Σχήμα 11: Canva. (χ.η.). Ζωνόσος – Παρακολούθηση ζώων [Εικόνα]. Canva. Ανακτήθηκε από <https://www.canva.com/>
- Σχήμα 12: Διεθνές Κέντρο Ολοκληρωμένης Ορεινής Ανάπτυξης (ICIMOD). (χ.η.). Συστήματα Έγκαιρης Προειδοποίησης Πλημμυρών στην πράξη σε ορεινές κοινότητες [Εικόνα]. ICIMOD. Ανακτήθηκε από <https://www.icimod.org/mountain/cbfews/>

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

<https://ied.eu/>

<https://denizli.afad.gov.tr/>

<https://neotalentway.com/>

<https://www.eva93.lv/>

<https://ngo-nfe4y.com.ua/en>

<https://vonhope.is/>

**Διασκεδάστε με την Ενότητα 1 VET-READY - Εκπαιδευτική Ενότητα 3 - Συστήματα
Έγκαιρης Προειδοποίησης για την Ασφάλεια Κατοικιών!**

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ

<https://vetready.eu/>

Co-funded by
the European Union